

Columbiu-joen suu.

Lohenkalastus Columbialla

Kirj. Henry Askeli

Astorian kalastajat ja Columbian joen lohi ovat niin laajalti tunnettuja yli maan, että lienee yhdelle ja toiselle Säkenien lukijoista huvittavaa tutustua Astorian kalastajaelämään vähän lähemmin.

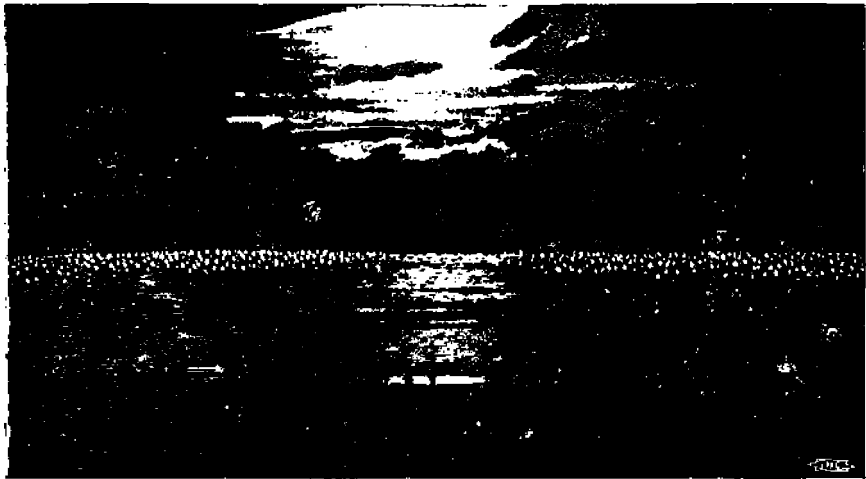
Columbian joki on maailman rikkain lohenpyyntipaikka ja siitä saatu n. k. chinook-lohi on yleensä tunnustettu maailman parhaammaksi. Jalostetussa muodossa sitä lähetetään ei ainoastaan ympäri Amerikkaan ja Eurooppaan vaan vieläpä Itämaillekin — Aasiaan. Lohen kalastus ja kannuihin asettaminen muodostaakin tärkeän teollisuuden Oregonin valtiossa ja Astorian kaupungissa kaikista tärkeimmän. Monia tuhansia ihmisiä saapi elantonsa Columbian kalastuksesta ja senpä tähden, kun tämä kalastus on niin tärkeä, onkin sitä koetettu lainlaadinnalla turvata. Monesti kuitenkin suuredut ovat päässeet vaikuttamaan

tähän lainlaadintaan siinä määrin, että nykyisin kaikellaiset mitättömät säädökset vaikeuttavat verkkokalastajia, kun sitä vastoin kalarattaitten ja lohipatojen omistajat niittävät niistä hyviä etuja monessa suhteessa.

Vuonna 1883 oli erittäin runsas kalansaalis. Silloin saatiin niin paljon kaloja, että se meni paljon yli korkeimman keskinääräisen saaliin, mutta useina vuosina tämän jälkeen ei saatu paljo ollenkaan. Kovin alettiin pelätä lohen sukupuuttoon häviämistä ja vakavasti alettiin harkita keinoja, että kalansaalista voitaisiin jonkun veran järjestellä. Vuonna 1901 laadittiin valtion lainlaatijakunnassa laki, joka kielsi kalastuksen aikuisin keväällä ja myöhään kesällä, niillä ajoilla, jotka katsottiin kalain kehittymiselle kaikista tärkeimmäksi. Sitten vuonna 1908 valtion asukasten yleisäänestyksel-

lä näitä lakeja jonkun verran muutettiin ja tehtiin erinäisiä rajoituksia eri seuduilla kalastalemisessa. Myöskin valtion ja liittohallituksen puolesta on perustettu useita kalain siitoslaitoksia, joissa kemiallisten ja myöskin luonnollisten menetelyjen kautta kehitetään ja kasvatetaan kymmeniä miljoonia lohenoikasia, jotka lasketaan jokeen, kun ovat kehittyneet niin suuriksi, että pystyvät varjelemaan itsensä vihollisiltaan. Näin on lohisaalista voitu jonkunverran

voja muunkielisiä on vakituisesti kalastajan ammatissa ja näistäkin on enin osa skandinavialaisia, — ruotsalaisia ja norjalaisia. Suomalaiset ovat niin kiintyneet lohien kalastukseen, että ainoastaan harvoin tapahtuu, että mies, joka on puolikymmentä vuotta kalastanut, enää haluaa lähteä toisenlaisille työmarkkinoille. Ja nekin, jotka kalastuksen väliajoilla ovat muualla töissä, palaavat säännöllisesti takaisin kalastuksen alkaessa. Jotkut kalastajat omistavat ven-

”Tästä moniväristen valojen paljoudesta syntyy ilmeen kaunis varikonsertti...”

järjestellä, joten siitä ei enää viime vuosina ole tullut ”katovuotta”, vaan on saalis ollut melkein säännöllisesti lähellä keskimäärää. Kokonaissaalis vuonna 1901 oli 16,725,435 naulaa. Korkeimmillaan oli lohien saalis v. 1903, jolloin se oli 24,575,228 naulaa. Saatavissa olevista numeroista näkyy, että tämä on ollut kaikista korkein määrä; vuoden 1908 saalis oli vain 18,463,546.

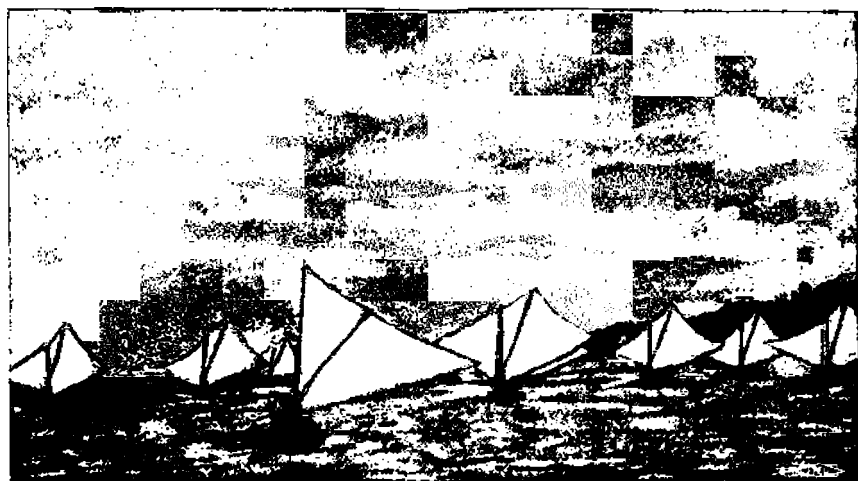
Suurimman osan tästä suunnattomasta teollisuudesta tuottavat suomalaiset kalastajat. Vain har-

heet, verkot ja muut tarpeelliset kalastusvehkeet, mutta suurimmalla osalla sentään on kannutusyhtiöiden venheet ja verkot; ovat vain näillä yhtiöillä töissä ja saavat palkkansa sen mukaan kun saavat kaloja. Joinakin kalastuskausina omistaa kalastajia hyvin. Vaikka kannutusyhtiöt heitä riistävätkin häikäilemättömästi, vieden suurimman osan heidän työnsä tuloksista, jää heille siltikin kalastuskauden loputtua sievonon summa. Mutta taasen on aikoja, että he eivät saa paljon mitään. Te-

kevät monta kuukautta töitä ja saavat tuskin senttiäkään päälle tarpeellisten menojen. Sellaista arpapeliä on kalastajan ammatti.

Vakituisiksi kalastajiksi antautuvat enimmäkseen ammatittomat työläiset. Vain jotkut harvat ammattilaiset jättävät toimensa ja asettuvat kalastamaan vakituisesti. Muuten hyvällä syyllä voi kalastustakin nimittää ammatiksi, sillä sekin vaatii tottumusta, niinkuin muutkin ammatit. Alotteleva kalastaja melkein poikkeuksetta saapi

He kuluttavat suuret määrät henkistä energiaansa lepohetkinäänkin, muistellen kuinka "präkääsi pauhasi ja verkko oli aivan menemäisillään poijuun, tuolla laila noin". Kun tekee havaintoja esimerkiksi kaivosmiehen ja kalastajan välillä, niin huomaa suuren eron heidän psykologiassaan. Kaivosteollisuus samallaistuttaa työläiset, kun taas kalastus tekee sitä verrattain vähässä määrässä. Kaivostyöläiset melkein kaikki saavat samallaista palkkaa ja päivätyön

„...ennen näytti kuin tuhansia valkosiipisiä lintuja olisi utskennellut Columbian pinnalla.

vähemmän kaloja ja onpa hänen henkensäkin monta kertaa vaarassa. Useimmiten kyllä asiat järjestetäänkin niin, että toinen miehistä, kapteeni, on kokenut kalastaja ja on hänellä apulaisena, "pullarina", toinen, joka on vähemmän "ammattissa sisällä."

Kalastuksella on ollut omituinen vaikutus kalastajien luonteeseen. Sananlasku sanoo: "Joka härällä ajaa, se härästä puhuu", ja on tuotta ainakin suurelle osalle Columbian kalastajista. Heidän tavallinen kanssapuhelunsa on kalas-

tehtyään ovat he vakuutettuja että he saavat palkkseen niin ja niin paljon. Kun heidän palkkansa on melkein sama, muodostuu heidän elinehtonsakin samaksi ja vähitellen maailmankatsomuskin samallaistuu. Mutta kalastuksella on toisellinen vaikutus. Joella, luonnonvoimien kanssa taistellessa, ei toisesta ole paljoakaan apua, vaan täytyy siellä opetella luottamaan omiin voimiinsa. "Kalajumalakaan" ei ole yhtä antelias kaikille. Toiset rohkeimmat, ahkerimmat ja kokeneemmat kalastajat saavat toi-

sinaan runsaasti, kun sitä vastoin toiset saavat kalastella vuosikausia eivätkä saa kun sen verran että juuri toimeen tulevat. Tämä synnyttää jonkun verran katetta ja kilpailua kalastajien kesken ja vaikuttaa myöskin jonkun verran yksilöllisesti heidän maailmankatsomukseensa. Kumminkin on kannutusyhtiöiden häikäilemätön riisto pakoittanut ison osan Columbian kalastajista näkemään sen seikan, että heillekin on hyötyä yhteenliittymisestä; että liittymällä unioon

mä tuuli. Verkko, joka on ollut "rekalla" kuivamassa, asetetaan venheeseen, ja sitten aletaan mennä viillättää sinne

Missä aallot mahtavat pauhaa
Ja tyrskyt ja myrskyt menhaa,
Missä kalastaja harvoin rauhaa
Ja työntä nauttia saa.

Mutta siltikin ohjaa hän sinne
Pienen purtensa verkkoiheen
Siihen käskepi puutteitten enne
Ja kurjuuden kauhuineen.

Verkko, joka on ollut "rekalla" kuivamassa, asetetaan venheeseen!

voidaan voimakkaammin taistella riistäjiä — kannutusyhtiöitä — vastaan. Suuri osa Columbian kalastajia kuuluu kalamiesten unioon.

Kalastajan elämä on jotenkin seuraavanlaista: Sunnuntai-iltana, kun kaikki kalastajat ovat olleet maissa, sunnuntailain pakoittamana viettämässä lepopäivää, lähde-tään joelle koettamaan onneaan. Evästä otetaan päiväksi, pariiksi, joskus kolmeksi; samoin vettä ja kahvivehkeit. Miehet pukeutu-vat vahvoin vaatteisiin, sillä Co-lumbialla melkein aina käypi kyl-

Ennen oli kaikilla kalastajilla purjevenheet ja näytti Columbian pinta silloin kuin sen pinnalla olisi uiskennellut tuhansia valkosiipisiä lintuja. Nyt enään ei näe montakaan purjevenhettä. Teollisuuden kehitys on saanut aikaan vallan-kumouksen tälläkin alalla. Nyt on kalastajilla melkein pakko olla moottorilla käypä venhe, kyetäkseen kilpailemaan toisten kanssa, joilla jo on moottorivenhe. Tuosa kello viiden tienoilla iltasella lähtee kalastusvenheitä rannasta kuin mehiläisiä pesästään. Sinne ohjaavat he kulkunsa, josta ovat

tottuneet saamaan runsaimpia saatoja. Kun luulevat olevansa paikalla, laskevat verkkonsa veteen, kiinnittävät sen toisen pään venheeseen ja sitten antavat virran kuljettaa mukanaan. Kun ilma on kaunis eikä minkäänlaisia esteitä ilmene, kiehautetaan kahvi ja purastaan vähän välipalaa, jutellaan asioista ja iloisimmat pistävät lauluksikin. Pimeän tullen sytytetään lyhdet palamaan. Laissa määrätään, että jokaisen kalavenheen täytyy pitää erivärisiä lyhtyjä öiseen aikaan, merkinä purjehtijoille. Tästä moniväristen valojen paljoudesta syntyy ihmeen kaunis värikonsertti, soma tuikkiva peitto, joka hiljoilleen heiluen peittää Columbian. Kalastajille itselleen ei tästä ole paljoakaan nautintoa, sillä heidän täytyy olla alituisen varuillaan, että mitään estettä ei ole ajelehtimisen tiellä. Monta kertaa sattuu, että siellä on toinen kalastaja verkoineen edessä, tai laiva tulossa, tai jotain muuta, jonka vuoksi täytyy verkko nostaa venheeseen nopeasti. Tällaisten vastuksien satuessa eivät kuumaverisimmät malta olla lausumatta vihasia kirosanoja. Sanotaanpa, että joillakin on pyssykin mukana, että jos joku rupeaa "korkkaamaan", niin taivutetaan sellainen pyssyllä uhaten. Kun näin on oltu joella päivä, kaksi, kolme, joskus enemmänkin, palataan kotirantaan. Saadut kalat viedään "känäriin", korjataan vähän verkkoa, otetaan lisää evästä ja valmistaudutaan uudelle matkalle, uudelle samallaiselle kierrokselle, joka kumminkin on niin erilainen edellistä — kokemuksissa. Näin kuluu kalastuskautsi.

Kalastuskauden loputtua on Astoriassa kaikkein vilkkain liikeaika. Silloin kalastajat "maksetaan ulos" ja saavat jotkut heistä enem-

män, jotkut vähemmän "tekeviä". Kaupunkiin tulvii kaikenlaisia keinnottelijoita toivossa keplotella rahat kalastajilta. Porvarit ovat varuillaan että kalastajat eivät suinkaan pääsisi toisille paikkakunnille rahoineen. He ovat aivan yksimielisiä tässä asiassa ja ovatpa he keksineetkin ovelan keinon. Aina kalastuksen loputtua pidetään n. k. "regattajuhla". Kaupunkiin tilataan kaikenlaisia rahojenpuijajia, karuselleja sirkuksia, ihmeteltoja, povariakkoja, y. m., joilta kaupunki kiskoo suuren prosentin kaikesta mitä he ovat omistuneet tienamaan. Moni kalastaja onkin jo päivän parin perästä kalastuksen jälkeen aivan puhtaaksi nyljetty, "prokki". Jotkut ovat viisaampia. He säästävät rahansa että ei tarvitse lähteä heti muualta työnetsintään.

Kalastuksen väliajoilla enin osa kalastajista levähtelee, tehden ainoastaan pieniä tilapäistöitä. Jotkut kutovat itselleen verkkoa. Isoissa ruokataloissa, joissa asuu kymmeniä yksinäisiä miehiä, käy aikamoinen käyvin tuiske. Jotka eivät pyri saamaan omaa verkkoa, kuluttavat aikaansa korttia pelaten ja jokaisen kalastuskauden väliajalla molemmat kerrat korttipakkaa sekotetaan. Viime vuosina on Astorian kalastajien keskuudessa alkanut ilahduttavassa määrässä ilmetä lukuhalua. Monet heistä tilaavatkin lehden, parikin ja ostavat kirjallisuuttakin. Huolimatta heidän omituisesta ammatistaan, ilmenee kalastajien keskuudessa voimakas pyrkimys yhteistoimintaan. Osuustoiminnalliset liikkeet menestyvät hyvin Astoriassa ja onpa iso osa Columbian kalastajista jo käsitännyt poliittisenkin järjestymisen merkityksen ja liittynyt sosialistipuolueeseen.